

دکتر مهدی همایون

دکتر مهدی همایون

سرشناسه : همزاده ایبانه، مهدی، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور: معنویت در پویانمایی: (کنکاشی در انتقال مفاهیم معنوی در قالب انیمیشن)/ مهدی همزاده ایبانه؛
تهیه کننده دفتر پژوهش های کاربردی دین و رسانه، گروه هنر، ارتباطات و فضای مجازی؛ [برای] اداره کل پژوهش های اسلامی رسانه.
مشخصات نشر: قم: صداوسیما جمهوری اسلامی ایران اداره کل پژوهش های اسلامی رسانه، نشر دین و رسانه، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص؛ ۱۴×۲۱ س.م.
شابک: ۲۵۰۰۰ ریال ۴۳۰۰-۵۱۴-۹۶۴-۹۷۸:

وضعیت فهرست نویسی: فیا
عنوان دیگر: (کنکاشی در انتقال مفاهیم معنوی در قالب انیمیشن).
موضوع: کارتون های سینمایی -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع: Animated films -- Religious aspects -- Islam

موضوع: معنویت در سینما
موضوع: Spirituality in motion pictures*
موضوع: متحرک سازی

موضوع: (Animation) Cinematography
موضوع: معنویت در هنر

موضوع: Spirituality in art
شناسه افزوده: صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران. اداره کل پژوهش های اسلامی رسانه
دفتر پژوهش های کاربردی دین و رسانه، گروه هنر، ارتباطات و فضای مجازی
شناسه افزوده: صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران. اداره کل پژوهش های اسلامی رسانه. نشر دین و رسانه
رده بندی کنگره: BP۱۱/۵
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۷
شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۴۱۴۱۳۹

معنویت در پویانمایی (کد: ۲۸۳۹)

پژوهشگر: مهدی همزاده ایبانه
ناشر: دین و رسانه وابسته به اداره کل پژوهش های اسلامی رسانه سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران
به اهتمام: دفتر پژوهش های کاربردی دین و رسانه؛ گروه هنر، ارتباطات و فضای مجازی
طرح جلد: سیدجلال طباطبایی سرشت

صفحه آرا: سمیه مرادی
نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۹
شمارگان: ۸۰۰

چاپ: زلال کوثر
بها: ۲۵۰۰۰ ریال

همه حقوق، محفوظ و متعلق به ناشر است.

نشر الکترونیکی اثر بدون کسب اجازه کتبی از ناشر ممنوع است.
نشانی: قم، بلوار امین، مجموعه صداوسیما، اداره کل پژوهش های اسلامی رسانه، تلفن: ۰۲۵-۳۲۹۱۵۵۱۰
تهران: جام جم، ساختمان شهید رهبر، طبقه زیرین، تلفن: ۰۲۰-۱۴۷۳۸ نامبر: ۲۲۱۶۴۹۹۷
مشهد: خیابان امام خمینی (ره)، جنب باغ ملی، ساختمان صبا، طبقه سوم، تلفن: ۰۵۱-۳۲۲۱۵۱۰۸۰ نامبر: ۰۳۲۲۱۵۱۰۶
سامانه مخاطبان: ۰۲۵-۳۲۹۱۵۵۱۰ سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۲۵۵

www.irc.ir info@irc.ir sapp.ir/irc.ir @irc_ir

ISBN:978-964-514-430-0

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۴-۴۳۰-۰

فهرست مطالب

.....	سخن نخست	۵
.....	مقدمه	۹
.....	فصل اول: تنزیل حقایق مُثُل به صور مثالی	۱۳
.....	۱. طرح عالم مُثُل و مثال منفصل	۱۴
.....	الف) ماهیت مُثُل	۲۱
.....	ب) ماهیت مثال منفصل	۲۸
.....	ج) شواهدی از آیات قرآن	۴۰
.....	د) شواهدی از روایات	۴۱
.....	۲. مقایسه عالم مثال و مُثُل	۴۲
.....	فصل دوم: تمثیل در هنر	۴۵
.....	۱. چیستی نماد و تمثیل	۴۶
.....	۲. تمثیل/نمادپردازی در تکوین	۴۸
.....	۳. نقش خیال در تمثیل/نمادپردازی	۵۱
.....	۴. تنزیل صور از عالم مُثُل	۵۵
.....	۵. مقایسه با سمبولیسم مدرن	۶۹
.....	۶. مقایسه با سنت‌گرایی	۷۱
.....	الف) هنر نزد سنت‌گرایان	۷۳
.....	ب) نمادپردازی در نظر سنت‌گرایان	۷۹
.....	ج) ضدیت با طبیعت‌گرایی (ناتورالیسم)	۸۴
.....	د) ضدیت با سمبولیسم مدرن	۸۹
.....	ه) از نگاه حکمت اسلامی	۹۴

۱۰۱	۷. تمثیل در داستان‌های شیخ اشراق
۱۰۳	الف) دیدار با پیر
۱۰۷	ب) گرفتاری و غربت نفس
۱۱۰	ج) موانع سلوک
۱۱۷	۸. جمع‌بندی
۱۱۹	فصل سوم: رمزپردازی مثالی در انیمیشن
۱۲۲	۱. قابلیت تمثیل در هنرهای سنتی
۱۲۶	۲. مرزبندی‌های نظری بین هنرهای سنتی و مدرن
۱۲۸	الف) علت توفیق هنرهای سنتی از منظر سنت‌گرایی
۱۳۰	ب) طرد یا مسکوت‌گذاشتن هنرهای مدرن
۱۳۳	ج) نقد و بررسی براساس فلسفه اسلامی
۱۳۸	۳. بایسته‌های تمثیل در انیمیشن
۱۳۹	الف) نسبت صورت و معنا
۱۳۹	یک - تنزیل صور از عالم مُثُل به عالم مثال منفصل
۱۴۲	دو - وحدت زیبایی و خیر در وجود
۱۴۶	ب) مقایسه با فرمالیسم غربی
۱۵۷	۴. ظرفیت ویژه تمثیل در انیمیشن
۱۶۴	الف) انیمیشن فیلساه
۱۶۷	ب) انیمیشن فهرست مقدس
۱۷۰	۵. جمع‌بندی
۱۷۳	منابع

سخن نخست

انتقال مفاهیم معنوی در قالب انیمیشن، پژوهشی است که به منظور مطرح کردن جذابیت‌های بصری و عمق تأثیر این مدیوم بر مخاطب کودک و نوجوان، انجام شده است. تلاش اثر حاضر بر این بوده که پس از آشناساختن مخاطب با این مدیوم، به بررسی تئوریک آن از منظر مبانی نظری فلسفه اسلامی بپردازد. انیمیشن‌ها معمولاً به شکل روگرفتی از تکنیک‌ها و سبک‌های تولید در انیمیشن‌های هالیوودی ساخته می‌شوند. با توجه به رسالت اداره کل پژوهش‌های اسلامی رسانه، جست‌وجو برای یافتن چهارچوبی که در عین تناسب و ابتناء بر نظام هستی‌شناسانه حکمی مسلمانان، ناظر به دستورالعمل‌ها و راهبردهای عملی و کاربردی باشد و به مسیری خاص و حکمت‌بنیان در عرصه برنامه‌سازی پویانمایی بینجامد، از اهداف انجام این پژوهش به شمار می‌رود.

در پایان از زحمات ارزنده پژوهشگر ارجمند، جناب حجت‌الاسلام دکتر مهدی همازاده ایبانه در پدیدآوری این اثر قدردانی می‌کنیم و امیدواریم این پژوهش، مورد استفاده مدیران و برنامه‌سازان رسانه ملی و پژوهشگران عرصه دین و رسانه قرار گیرد.

اداره کل پژوهش‌های اسلامی رسانه